

Nr 455

Av herrar **Antby** och **Jacobsson** i Tobo, om *anslag till en anläggning för kärlförsök vid institutionen för allmän jordbrukslära.*

1945 års jordbruksförsöksutredning och 1946 års högskoleutredning framlade i sina betänkanden (SOU 1947: 42 och 67) program till utbyggnad av lantbrukshögskolan och statens lantbruksförsök. I detta program ingick bland annat en plan för tillgodoseende av högskolans och försökens lokalbehov.

Utredningarnas program ha i princip godtagits av riksdagen enligt beslut 1948. Emellertid har hittills endast en mindre del av byggnadsprogrammet kommit att förverkligas. För att den av statsmakterna sålunda beslutade upprustningen av verksamheten vid högskolan och försöken skall komma till stånd är det en nödvändig förutsättning att de allra mest trängande lokalbehoven tillgodoses.

Såsom främsta punkter i sina anslagsäskanden till byggnadsarbeten inför årets riksdag har högskolestyrelsen upptagit institutionsbyggnad för statens jordbruksförsök, institutionsbyggnad för institutionen för växtsjukdomslära och en kärlförsöksgård för institutionen för allmän jordbrukslära.

Under senare år ha vissa avdelningar vid statens jordbruksförsök fått vidgade och delvis nya arbetsuppgifter, vilket medfört ett avsevärt ökat behov av utrymme för specialarbeten. Sålunda har isotopernas användning för att lösa problem inom gödslings- och kalkningsavdelningarnas arbetsområden medfört behov av ytterligare laboratorielokaler. Det är icke minst ur säkerhetssynpunkt högst otillfredsställande att utrymmena icke äro tillräckliga och ändamålsenliga. Vid en av högskolestyrelsen i samråd med byggnadsstyrelsen 1951 företagen översyn av byggnadsfrågan vid statens jordbruksförsök ha vissa ändringar i det av 1945 års jordbruksförsöksutredning framlagda byggnadsprogrammet visat sig erforderliga. Byggnadsfrågan har ansetts böra lösas genom en etappvis skeende utbyggnad av de befintliga lokalerna, varvid som första etapp planerats en ny institutionsbyggnad för special-, preparerings- och laboratoriearbeten som en fristående västra flygel till institutionsbyggnaden. Kostnaderna för denna nybyggnad ha av byggnadsstyrelsen beräknats till 1 060 000 kronor.

Efter förslag av 1946 års högskoleutredning inrättades genom beslut av 1948 års riksdag en professur i växtsjukdomslära vid lantbrukshögskolan. Däremot har det av utredningen framlagda förslaget till anskaffande av lokal för ämnet hittills endast lett till uppförande av ett växthus. Själva insti-

tutionen är för närvarande inrymd i provisoriska lokaler i den s. k. nya institutionsbyggnaden. Enligt ett av högskolestyrelsen i samråd med byggnadsstyrelsen utarbetat lokalprogram skulle en ny institutionsbyggnad för ämnet växtsjukdomslära ingå som en första etapp i ett komplex av tre nya institutioner. Inrättandet av en professur med egen institution i ämnet innebär ett viktigt initiativ i kampen mot växtsjukdomarna. Om syftet med inrättande av professuren och institutionen skulle kunna uppnås, är det dock en nödvändig förutsättning att institutionen erhåller lokaler, där personal och övriga resurser för forskning och undervisning kunna effektivt utnyttjas. De nuvarande provisoriska lokalerna medge icke att arbetet bedrivs på tillfredsställande sätt. En stor olägenhet är också att växthusen ligga så avlägset från institutionen. Totalkostnaden för den planerade nya institutionsbyggnaden uppgår enligt byggnadsstyrelsens beräkningar till 1 550 000 kronor.

1946 års högskoleutredning har föreslagit, att institutionen för allmän jordbrukslära i samband med uppförande av en ny institutionsbyggnad skulle erhålla vegetationshall m. m. rymmande 2 500 kärl. Förslaget har bearbetats av högskolestyrelsen i samråd med byggnadsstyrelsen. Anläggningen är avsedd att förläggas i närheten av de nyligen uppförda växthusen för statens jordbruksförsök. Med de starkt begränsade resurser som stå till institutionens förfogande har det befunnits nödvändigt att i stor utsträckning grunda institutionens försöks- och forskningsverksamhet på gödsellärans område på kärlförsök i stället för på kostsamma fältförsök. Institutionen har sedan 1934 disponerat en mindre vegetationshall, som är mycket primitiv och blott nödtorftigt iståndsatt. Anläggningen, som rymmer 250 kärl, består endast av en enkel nätbur och saknar växthus och utrymmen för jordberedning. Vattenledning finnes ej, utan vatten måste ledas till anläggningen med hjälp av en trädgårdssläng. Det är uppenbart att försöksverksamhet endast med stora svårigheter kan bedrivas i denna anläggning. Anläggningens primitiva beskaffenhet kräver en oskäligt stor insats av arbetskraft. Det är synnerligen angeläget, att institutionens trängande behov av en ändamålsenlig kärlförsöksanläggning tillgodoses. Kostnaderna för den planerade anläggningen ha av byggnadsstyrelsen beräknats till 310 000 kronor.

Högskolestyrelsen har i sina riksdagspetita framlagt ytterligare en rad ytterst angelägna förslag till byggnadsarbeten. Styrelsen har därvid sett sig nödsakad att begränsa sig till de allra mest trängande behoven och har icke framlagt äskanden i flera andra fall där lokalbehovet ävenledes är mycket stort. Det synes därför vara av utomordentligt stor vikt, att förverkligandet av högskolans byggnadsprogram för de närmaste åren nu kan igångsättas. Med hänsyn till den investeringsbegränsning som för närvarande av statsmakterna eftersträvas inskränka vi oss till att för budgetåret

1955/56 föreslå att 310 000 kronor anvisas till uppförande av ovannämnda anläggning för kärlförsök.

Med stöd av vad sålunda anförts hemställes,

att riksdagen måtte anvisa medel för budgetåret 1955/56 för uppförande vid lantbrukshögskolan och statens lantbruksförsök av en anläggning för kärlförsök vid institutionen för allmän jordbrukslära.

Stockholm den 26 januari 1955

Sven Antby

Edvin Jacobsson

Nr 456

Av herr **Pettersson** i Norregård m. fl., om beredande åt lantmannaskolorna av tillgång till skog för praktisk undervisning i skogsbruk.

(Lika lydande med motion nr 371 i Första kammaren)

Stockholm den 26 januari 1955

J. W. Pettersson
i Norregård

Gunnar Larsson
i Luttra

Helga Sjöstrand

Gustaf Svensson
i Vä

Ivar Johansson
i Mysinge

Harald Larsson
i Hedenäset
